

430: Yüzük Takmak ile İlgili Meseleler

Ömer Faruk

31 Oca, 2019

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum. Yüzük takmak hakkında bilgi verebilir misiniz? Yüzük takmak sünnet midir? Hangi ele ve hangi parmaklara takılır? Birden fazla yüzük takılabilir mi ve her iki elde de yüzük bulundurulabilir mi? Bir de nişanlarda yüzük takmaktan kaçınılması gerektiği söyleniyor, bu doğru mu?

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullah.

بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على رسولنا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

Yüzük takmak, halife, kadı gibi ‘mesul’ konumunda olduklarından buna ihtiyaç duyanlar hakkında sünnettir. Çünkü Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) ihtiyaç duyduğu için yüzük takmıştır.

Bilindiği üzere Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) zamanının liderlerine elçilerini gönderiyordu. Yine bir gün Rum kralına bir mektup göndermeyi isteyince, kendisine Rum kralının bu mektubu üzerinde mühür bulunmadığı takdirde kabul etmeyeceği söylenmiş ve bu nedenle hicretin 6. senesinde artık yüzük takmaya başlamıştır. Enes (radiyallahu anh) bunu şöyle anlatmıştır: “Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) Rumlara bir mektup yazmayı istediğinde O’na: “Onlar sadece mühürlenmiş mektubu okurlar” denildi. Bu nedenle O da gümüşten bir yüzük edindi. Sanki elindeki yüzüğün beyazlığına bakıyor gibiyim. Yüzüğüne (“Muhammed” kelimesi bir satırda, “Rasûl” kelimesi bir satırda ve “Allah” kelimesi bir satırda olacak şekilde) “Muhammedun Rasûlullah” (yazısını) nakşetti.” (Buhârî, Muslim) [1](#)

Yine Enes (radiyallahu anh) anlatıyor: “Ebubekir (radiyallahu anh) halife iken... (zekattan bahseden) mektubu yazmış ve mektubu Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’in yüzüğüyle mühürlemişti. Yüzüğün nakşı üç satır idi: Muhammed bir satır, Rasûl bir satır, Allah bir satır.” (Buhârî)

Buhârî ve Muslim’de geçen bir rivayette belirtildiği üzere Ebubekir (radiyallahu anh)’dan sonra Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’in yüzüğünü Ömer ve Osman (radiyallahu anhuma) da takmışlardır. Fakat bu yüzük Osman (radiyallahu anh)’dan Erîs kuyusuna düşmüştür.

Ancak yüzük takmak bunların dışındaki kimseler için ise sünnet olmayıp, zinet (süs) babından kullanılması mübah bir iştir. Kimi âlimlere göre ise mekruhtur.

Kibirilenme, böbürlenme, kendini beğenme niyetiyle yüzük takmak ise haramdır.

Yüzük Hangi Ele Takılır?

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in yüzüğünü sağ eline de, sol eline de taktığı rivayetlerde geçmektedir. Nevevî (rahimehullah) şunları kaydetmiştir: *"Fakihler sağ ele yüzük takmanın caiz olduğunda ve sol ele yüzük takmanın caiz olduğunda icma etmişlerdir. İki elden herhangi birinde bir kerahet yoktur. (Fakat) bu ikisinden hangisinin efdal olduğunda ihtilaf etmişlerdir; Seleften birçok kimse sağ eline, birçok kimse de sol eline yüzük takmışlardır."* (Şerhu Sahîhi Müslim, 14/299)

Nevevî, sağ ele takmanın efdal olduğunu tercih etmiştir. Buhârî de (rahimehullah) bu görüştedir. İbn Abbâs (radiyallahu anhum) da böyle yapmıştır. Çünkü yüzük bir süstür. Süs gibi şerefli olan işler ise sağ el ile yapılır.

Kimi ulema ise sol ele takmanın efdal olduğunu söylemiştir. Zira böylece yüzük takılacağında sağ el ile takılmış olur ve yine sağ elle çıkartılır. Beğavî (rahimehullah) şöyle demiştir: *"Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in iki işinden (sağ ve sol'a takmasından) en sonuncusu yüzüğü soluna takmasıydı."* (Şerhu's-Sünne, 12/58) Ebubekir, Ömer, Ali, Hasan ve Hüseyin (radiyallahu anhum) sol ellerine yüzük takarlardı. (Bkz: el-Âdâb; Beyhakî, sy: 373) Keza İmam Ahmed de (rahimehullah) sola takmayı tercih ederdi. Beyhakî ve Suyûtî (rahimehumallah) sağ ele takıldığını gösteren hadislerin neshedildiğini söylemişlerdir.

Yahya b. Musa ez-Zehrânî "Min Ahkâmî'l-Hâtem" isimli yüzük takma konulu risalesinde şöyle demiştir: *"Derim ki: Yüzüğü sağa takmak sahih ve açık sünnetin delaletidir. Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) yüzüğü sağına da takmıştır, soluna da takmıştır. Ebu Zür'a'nın da (rahimehullah) dediği gibi Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sağına takması daha çoktu. Ayrıca sağ şeref yeridir. Sol ise böyle değildir. Sol taharetlenme aletidir. Sağa takılmak suretiyle yüzük kendisine necaset isabet etmesinden korunur."* Allahu A'lem.

Yüzük Hangi Parmaklara Takılır ve Takılmaz?

Nevevî (rahimehullah) şöyle söylemiştir: *"Müslümanlar, erkeğin yüzüğü serçe parmağına takmasının sünnet olduğunda icma etmişlerdir. Kadına gelince, kadın parmaklarına yüzükler takabilir."* (A.g.e, 14/298)

Yüzük parmağı denilen serçe parmaktan bir önceki parmağa ve başparmağa

takmak ise mübahtır. Çünkü bu iki parmağa takmanın nehydildiğini gösteren bir delil yoktur. Ancak geriye kalan iki parmağa yüzük takmak ise haklarında nehiy varid olduğu için ya mekruhtur ya da haramdır.

Bir Fâide: Sahih rivayetlerle sabittir ki sünnet olan, -günümüzde yapılanın aksine- yüzük taşının parmağın iç tarafına getirilmesidir, üst/dış kısmına değil. Fakat üst tarafına getirilmesi de caizdir. Nevevî şöyle demiştir: *“Ancak iç taraf Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’e tabi olma bakımından efdal olandır. Ve bu, yüzük taşı için daha koruyucudur. Çünkü yüzük taşı elin üsütünde olduğu zaman kırılmaya maruz kalabilir. Ve yine bu, kibirden ve kendini beğenmeden daha uzaktır...”*

Birden Fazla ve Her İki Ele Yüzük Takmak

Ez-Zehrânî şunları söylemiştir: *“İlim ehlinin sözlerinden anlaşılan, (yaşanan yerdeki alışılmış adete aykırı olmaması kaydıyla) birden fazla yüzük takmanın caiz olduğudur. Aynı şeklide her iki ele yüzük takmanın da caiz olduğu anlaşılmaktadır. Lakin bunlarda kibirlenme ve israf olmamalıdır, aksi halde haram olur. Velez ki ben bunu uygun görmesem de (bu caizdir.) (Uygun görmüyorum) çünkü bu, kâfirlerin yanında hakim/baskın olan bir tarzıdır. Özellikle de bu kâfirlerden cürüm ehli/zulmeden kimseler böyledir. Bir de her iki elde yüzük bulunması kadını akla getiriyor, bunda kadına benzeme söz konusudur. Bütün bunlardan ötürü iki elden birindeki bir parmağa tek bir yüzük takılmasını doğru görüyorum.”*

Nişan ve Nikah Yüzüğü Takmak

Nişanlarda, nikah kıyılan günlerde veya düğün günlerinde yüzük takma adeti Hristiyanlardan Müslümanların arasına girmiş bir adettir. Kâfirlere benzemenin, onları taklid etmenin yasaklanmış olması sebebiyle bir Müslümanın bu yüzüğü takması doğru değildir. Ve ayrıca şayet kişi kâfirlerin yaptığı gibi bu yüzüğü takmanın evlilik ilişkilerine olumlu yönde bizatihi (kendisinde var olan bir güç ile) tesir edeceğine inanırsa büyük şirk, böyle değil de evlilik ilişkilerinin olumlu yönde devam etmesine bir sebep olarak görürse küçük şirk koşmuş olur.

Ayrı Bir Bilgi

Nevevî (rahimehullah) şöyle demiştir: *“Hattâbî (rahimehullah) şöyle söylemiştir: “Kadınlar için gümüş yüzük mekruhtur. Çünkü gümüş yüzük erkeklerin şiarıdır (onların taktığı en güzel yüzük çeşididir.) Şayet kadın altın yüzük bulamazsa zaferan ve benzeri şeylerle gümüş yüzüğü sarılaştırın.” Hattâbî’nin bu söylediği zayıftır veya batıldır, hiçbir aslı yoktur. Doğrusu,*

kadının gümüş yüzük takmasında herhangi bir kerahatin olmayışdır.” (A.g.e, 14/293)

Ve'l-hamdu lillâhi Rabbi'l-âlemîn.

1- Rivayetin son cümlesinden, bir kimsenin yüzüğüne kendi ismini veyahut bir emirin veya halifenin veya kadının, yüzüklerine rütbe vasıflarını yazdırmasında bir beis olmadığı hükmü çıkartılmıştır. Ancak “*Muhammed*” ismi bundan müstesnadır. Çünkü bu ismin yazılması hakkında nehiy vardır.